

Pont de Cabrianes

Sant Fruitós de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Olzinelles. Crta. Bc- 451 km. 1,3 (08272 Sant Fruitós de Bages)
Emplaçament Vora el mas Bertran o del Pont de Cabrianes.

Coordenades:

Latitud: 41.77237
Longitud: 1.90473
UTM Est (X): 408969
UTM Nord (Y): 4625083

Classificació

Número de fitxa 08213-52
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Romànic Modern
Segle XI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Enrunat
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Fruitós de Bages/Ajuntament d'Artés
Fitxes associades:

[Can Bertran](#)

[Sant Jaume del Pont de Cabrianes](#)

[Entorn del riu Llobregat](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 07/02/2006 - 01:00

Descripció

Restes arquitectòniques del que fou l'antic pont de Cabrianes destruït durant la Guerra Civil (1936-1939), ubicat a lloc estratègic de pas del riu Llobregat on coincideixen els municipis de Sant Fruitós de Bages, Sallent, Artés, Calders i Navarres. Les restes del pont romànic són situades al mig del riu, al nord de l'actual pont. Es tracta de tres dels pilars centrals de l'antic pont, fonamentats directament sobre les roques. Els dos pilars del cantó de llevant es troben sencers, i units a la part superior per una arcada, de les quatre totals que devia de tenir el pont original. L'altre pilar- el de ponent- roman sol. Es tracta d'una construcció feta amb carreus de pedra rectangulars molt ben disposats, que conformen un pilar de planta rectangular, amb dos ràfecs triangulars adossats als extrems, que ascendeixen fins al punt de l'arrencada de l'arc, i que complien les funcions de reforç. Sobre aquests pilars s'alça l'arcada de mig punt que suposa la base on es recolza el camí superior del pont. Al pany de paret que es crea s'obren dues obertures en forma de finestres rectangulars rematades a la part superior per un arc de mig punt. El que devia ser el pas superior del pont, es troba rematat a banda i banda per una barana metàl·lica de la qual només s'aprecien restes.

Observacions:

Al costat del pont nou i als peus del vell, enderrocats, hi ha uns vestigis de pilastra, uniformes i desdibuixats que probablement corresponen al primitiu pont romànic, que és documentat el segle XI

Història

Aquest pont no apareix documentat fins el 1086 com afrontació d'un alou de Sant Jaume d'Olzinelles, quan encara devia estar en construcció, car el 1090 trobem una donació per l'obra del Pont del Llobregat, i una altra el 1092. D'aquest pont sols en resta, un tros de fonaments d'un pilar al costat esquerre del riu, als peus d'un altre pilar del pont ensorrat durant la guerra civil. BENET (1985:461) Històricament l'existència d'aquest pont es troba lligada al pas de l'antic camí ral per aquest indret. L'antic camí ral passava per la vila de Manresa i menava fins a la ciutat de Vic travessant el terme de Sant Fruitós de Bages. Cal pensar que antic camí s'iniciava al Pont de Vilomara, i ascendia fins a Viladordis. Seguiria de forma aproximada l'actual camí de Viladordis a Sant Fruitós en direcció a la sagrera, des d'allà travessaria la palanca sobre el torrent Bo i continuaria seguint la línia del que actualment és el carrer Padró, des d'allà es dirigiria cap als peus del turó del Sanmartí, que comptava amb una guardiola al cim. Des d'allà seguiria travessant la vall de Sant Genís de la Vall dels Horts pel lloc conegut a l'edat mitjana com a Camp de l'Arca fins a Sant Jaume d'Olzinelles, passant el riu Llobregat pel Pont de Cabrianes. La documentació sobre l'existència d'aquest camí és ben antiga, i apareix ja des del segle X, moltes vegades sota el nom de "carraria", "via" "itinere" etc. En referència al camí ral, cal pensar que apareix anomenat amb molts altres noms, depèn del tram i del període al qual es correspongui. L'any 1325 apareix anomenat en unes afrontacions el camí que va de Sant Fruitós a Olzinelles. El mateix apareix com a camí que va de Manresa al Pont de Cabrianes. SALVADÓ (2003:502) També el 1437 apareix com el camí que va del Pont de Vilomara al Pont de Cabrianes. SALVADÓ (2003:502). Cal pensar que cap al segle XV-XVI anà perdent importància a mida que anaren apareixent camins complementaris. Malgrat això, estigué encara en vigència fins al segle XX com a camí que de Sant Fruitós menava a Artés vers el Pont de Cabrianes. Les actuals restes que s'aprecien vora el pont modern, pertanyen al pont que substituï l'antic pont medieval, i que probablement fou aixecat al llarg del segle XIX, com a consolidació de l'antic pont medieval. L'enderroc d'aquest pont es va produir l'any 1939 durant la retirada de les tropes republicanes, motivant la construcció de l'actual pont uns metres més avall per sobre del qual passa la carretera.

Bibliografia

GANDIA, J.; RUIZ, J. (2001). Sant Fruitós de Bages. Història en imatges 1898-1975. CEB. Manresa.
SITJES I MOLINS, X. (1998). Els ponts medievals del Bages. CECB. Manresa.

